

MAQUILADORES

* **NIVELL:** A partir de 16 anys.

* **TEMA:** Drets laborals
Drets humans

* **DURADA:** 2 hores aprox.

* OBJECTIUS

- Conèixer els diferents conceptes relacionats amb el comerç internacional i la globalització.
- Conscienciar del problema de l'explotació laboral que existeix en el món actual.
- Reflexionar sobre les conseqüències de l'explotació i de les responsabilitats que tenim nosaltres, preveure solucions.

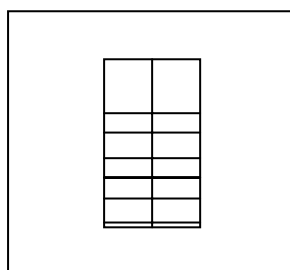
* DESENVOLUPAMENT DE L'ACTIVITAT

Explicar que es reproduirà el treball en dues fàbriques, una maquila situada a un país del sud i una fabrica de la nostra població. Tindran 10 minuts per posar 50 cigrons dins un got de plàstic ni més ni menys, 50. Els gots acabats es posaran en el lloc assenyalat per tothom per tal de facilitar-ne el control i el recompte (dos espais separats, un per cada equip)

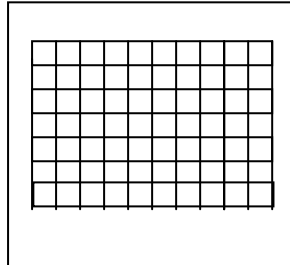
Abans de començar a fer el joc de rol cal que els nois i noies prèviament hagin treballat els conceptes que han de quedar clar. MAQUILA/ ZONA FRANCA/ EXPORTACIÓ I IMPORTACIÓ/ DESLOCALITZACIÓ/ COMERÇ JUST.

Dividir el grup en dues parts

- Portar una corda o un fil i dividir la classe.
- La corda serà la línia divisòria d'un país que limitarà la zona franca.
  - En una part de hi haurà país del Nord. Aquest ocuparà $\frac{3}{4}$ parts de l'espai.
  - En l'altre part hi haurà un país del Sud, que ocuparà $\frac{1}{4}$ part de l'espai.
- Les taules i les cadires també es distribuïran diferent segons siguin d'un país del Nord o del Sud.
  - En el país del Nord s'agruparan les taules al mig.($\frac{3}{4}$ part de la classe)

- En el país del Sud es col·locaran en fileres i molt agrupades unes amb les altres.(¼ part de la classe)

Repartiment dels rols i dels equips

De forma voluntària s'escull el rol que cadascú vol representar. Generalment, l'elecció és espontània i encertada, en el cas d'un grup que tingui dificultat per a assumir els rols del joc, caldrà l'ajuda de la persona que dinamitza l'activitat.

Els personatges:

- Supervisor del país del nord: 1
- Supervisor del país del sud: 1
- Segon supervisor: 1
- Espectadores
- Treballadores de la maquina
- Treballadores de la fàbrica del nord

Condicions

PAÍS DEL NORD

- Se'ls deixarà ½ hora per esmorzar. A més se'ls oferirà una ampolla d'aigua perquè puguin beure.
- També els podran anar al lavabo.
- Podran parlar –mínimament- les unes amb les altres.
- Cada personatge podrà portar la seva bossa o cartera dins la fàbrica.
- Cobren: 17 euros= 4.250€/ per hora treballada (considerat com a salari mínim interprofessional)
- Tenen una jornada de treball de 8 hores.
- Hi haurà sindicats que els/les representin

PAÍS DEL SUD

- No tenen dret a esmorzar durant la jornada laboral.
- No tenen dret a anar al lavabo.
- No poden parlar ni aixecar al cap, no poden beure aigua.
- No poden entrar bosses a la feina, les han de deixar fora la fàbrica.
- Les noies patiran assetjament sexual per part del cap de secció dels treballadors.
- Les persones que es queixin de la situació seran acomiadades i sense cobrar.
- Cobren: 1.51euros/hora).Salari molt baixos que no arriben al salari mínim interprofessional.

Coordinadora d'ONG Solidàries de les comarques gironines i l'Alt Maresme

- Durant el dia han treballat 8 hores i han fet obligatòriament 6 hores extres per tal d'acabar la comanda feta. Sinó ho fan el cap els acomiadarà.
- No poden organitzar-se en associacions ni sindicats.

Joc de rol: Maquila :

Durant l'estona que duri la simulació tots els personatges hauran de representar la situació que els toca. Les persones que fan d'espectadors caldrà que vagin anotant tot allò que observen per tal que després puguin comentar les diferències que hauran vist. Passats els 10 minuts des de l'inici del joc es para la dinàmica.

Debat:

A partir de tot el viscut en el joc de rol es parla de sentiments a cada fàbrica: com s'ha tractat a la gent? Què ha provocat? Quines injustícies s'han detectat?... Es compara el rendiment: qui ha omplert més gots? Etc.

S'han d'anar anotant les causes i conseqüències de la situació laboral a les maquiles a partir del que el grup expressa. És important donar primer la paraula a les persones que han observat durant els deu minuts de joc i que han pres nota de tot el que els ha sobtat.

Si el grup ha vist algun dels documentals que es recomanen, serà fàcil fer paral·lelismes entre el joc de rol i la realitat denunciada als reportatges.

* MATERIAL NECESSARI

- Paper i bolígraf pels equips
- DVD reportatges "Maquiladoras" o "20%cotó 20%suor"(*)
- Material pel joc de rol (*)
- Aula àmplia amb les cadires

(*) En préstec gratuït al CeDRe.

* ALGUNS APUNTS:

Origen: Les Maquiles van aparèixer a Amèrica Llatina als anys 60-70 i els 90 van augmentar més a causa del comerç internacional i la mundialització de l'economia.

Un pantaló de la marca Kathie Lee té un cost de fabricació de 0.15 céntims d'€ i es venen als països el Nord a 12 €.

Codi de conducta. El qual prohibeix contractar menors de 15 anys, no treballar més de 60 hores setmanals. Però s'incompleix: ja que són les mateixes trasnacionals que contracten a les seves pròpies empreses perquè facin aquests controls, i mai hi ha treballadors de les empreses.

Un 85% de les treballadores de les maquiles són dones (entre 15 a 25 anys, sense experiència laboral i per tant en poca formació sobre els drets laborals i constitucionals , sense fills i cobren menys que els homes, entre un 20 i un 50% menys).

Treballen a sectors: tèxtil, de plàstic, farmacèutiques, electrònica, informàtica, mobles, químiques, aliments, joguines, calçat i cuir.

Coordinadora d'ONG Solidàries de les comarques gironines i l'Alt Maresme

Els empresaris: per tenir acorralada la plantilla utilitzen: la violència física, psicològica, verbal i sexual.

També es porta a terme el treball a domicili el qual afavoreix que l'empresari s'estalviï de contractar assegurances socials i de seguretat, a més d'infraestructures, baixa remuneració per peça, jornades més llargues i salaris irregulars.

A las maquilas no s'utilitzen matèries nacionals, no es transmeten coneixements ni tecnologia.

Algunes web amb informació i campanyes sobre les maquiles:

CAMPANYA ROBA NETA: <http://www.ropalimpia.org/index.php?idi=ca>

MAQUILA SOLIDARITY: <http://es.maquilasolidarity.org/>

* **AUTORIA:** CeDRe de la Coordinadora d'ONG Solidàries.